

مجری طرح خطوط انتقال گاز: | ۱۰۰ درصد ایرانی می‌سازیم

خطوط انتقال گاز کشور به عنوان شریان حیاتی پایداری جریان گاز در سال‌های گذشته شاهد توسعه قابل توجهی بوده است. سال گذشته در مجموع یک هزار کیلومتر خط لوله انتقال گاز به شبکه گاز متصل شد و از ابتدای امسال تا پایان بهمن ماه نیز بیش از ۹۰۰ کیلومتر خط لوله جدید وارد مدار شده است. ظرفیت‌سازی برای صادرات گاز به کشورهای همسایه و افزایش پایداری انتقال گاز مناطق مختلف کشور با بهره‌گیری ۱۰۰ درصدی از ظرفیت‌های نیروی انسانی و تجهیزات ساخت داخل، از جمله اهداف طراحی و اجرای خطوط لوله به شمار می‌آید که در گفت‌وگوی نشریه مشعل با فرهاد حسنی، مجری طرح خطوط انتقال گاز شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به تشریح آن پرداخته شده است.

لطفا درباره پروژه‌های در حال اجرا در سال جاری توضیح دهید.

اوایل امسال، پروژه خط لوله ۸ اینچ سیمکان به طول ۴۵ کیلومتر گازرسانی شد. سپس ایستگاه ۳۰۰ هزار مترمکعبی تنگ لته ساری را که از خط ۴۲ اینچ انشعاب می‌گیرد، گازدار کردیم. این پروژه که انجام آن شکرانه داشت، یکی از کارهای مهمی بود که برای تقویت گاز استان مازندران و شهرهای ساری، بابل و آمل صورت گرفت. با این اقدام خوشبختانه امسال مشکل کمبود گاز در این استان دیده نشد. این اقدام باعث افتخار و اقتدار کشور در بحث تامین گاز مورد نیاز مردم شمال کشور شد. این کار به دست تلاشگران طرح خطوط انتقال گاز شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و همه دست‌درکاران این پروژه انجام شد. اوایل بهمن ماه همچنین خط ۲۰ اینچ جیرفت افتتاح شد که بهره‌برداری از این خط باعث افتخار ماست، زیرا با افتتاح این پروژه مردم آن منطقه از نعمت و آسایش گاز بهره‌مند شدند.

طول خط لوله 71 کیلومتر و قطر آن 20 اینچ بود. برای این اساس هم اکنون کل شهر جیرفت از نعمت گاز برخوردار شده است؟

خیر، باید شبکه و انشعابهای شهر جیرفت به صورت کامل از سوی شرکت گاز استان اجرا شود. وظیفه ما اجرای خط انتقال و CGS آن بود که آن را انجام دادیم. هم اکنون در شهر جیرفت درصدی از شبکه تغذیه و شبکه شهری اجرا شده است. با توجه به اینکه گاز به این شهر آمده است، امیدواریم گازرسانی به کل شهر در اولویت قرار گیرد و تا سال آینده شاهد بهره‌مندی تعداد بیشتری از مشترکان آن باشیم. این موضوع بیشتر به مسئولان شرکت گاز استان کرمان مربوط می‌شود. البته مسئولان این شرکت همه تلاششان را برای گازدار شدن شهر انجام می‌دهند. ما وظایف خود را در اجرای این پروژه انجام دادیم و بعد از آن وظیفه شرکت گاز استان کرمان است که به ارائه خدماتش ادامه دهد.

تا پایان سال چه پروژه‌هایی را افتتاح می‌کنید؟

پروژه خط لوله گاز کامفیروز در شهرستان مرودشت را در دست اقدام داریم که امیدواریم بتوانیم تا پایان امسال آن را به بهره‌برداری برسانیم. طول این خط لوله 31 کیلومتر و قطر آن 12 اینچ است.

خط لوله گاز بیرم در منطقه لار استان فارس را نیز در دست اقدام داریم که طول آن 25 کیلومتر و قطر آن 6 اینچ است. این خط لوله هم تا پایان امسال به بهره‌برداری خواهد رسید.

چه پروژه‌هایی در سال آینده افتتاح می‌شود؟

پروژه خط لوله گاز دره عباس - ماهشهر را در دست اقدام داریم که با توجه به مدت زمان باقی‌مانده به پایان سال، تمام کارهای آن را انجام خواهیم داد. حجم کاری خوبی در این پروژه صورت گرفته است و امیدواریم در بهار سال آینده بتوانیم این خط را بهره‌برداری کنیم. این خط لوله که طول آن 63 کیلومتر و قطر آن 36 اینچ است، برای تقویت صنایع پتروشیمی ماهشهر احداث می‌شود و ما با جدیت در حال کار کردن روی آن هستیم.

چند کیلومتر این خط لوله کامل شده است؟

به طور تقریبی 27 کیلومتر این خط لوله تکمیل و 55 کیلومتر لوله برای این پروژه حمل شده و اکنون سرعت اجرای این پروژه دوچندان شده است. شیرهای ایستگاه شیر آن نیز آماده شده است و ما خوشبین هستیم که اواخر بهار سال آینده این پروژه به بهره‌برداری برسد. این خط لوله در جهت تقویت خوراک صنایع پتروشیمی ماهشهر و شادگان احداث می‌شود.

خط لوله «جویم بنارویه» را نیز در دست اقدام داریم که این خط لوله در استان فارس قرار دارد. طول این خط لوله 105 کیلومتر و قطر لوله‌های آن 10 اینچ است. پیمان‌سازی کار انجام و پیمانکار آن انتخاب شده و در مرحله آغاز به کار است. این خط لوله برای گازرسانی شهری و صنایع استان فارس احداث می‌شود.

امسال چه میزان به اهدافی که برنامه‌ریزی کرده بودید، دست یافته‌اید؟

در سال 97 با توجه به نوسان‌های نرخ ارز و اختلالاتی که در ناوگان حمل و نقل جاده‌ای پیش آمد، مقداری کارهایمان از برنامه‌ای که پیش‌بینی کرده بودیم، عقب افتاد. اگرچه سعی کردیم عقب‌افتادگی‌ها را جبران کنیم و با جدیت در حال اجرای پروژه‌ها هستیم تا بتوانیم برنامه زمان‌بندی را حفظ کنیم. از سوی دیگر نوسان‌های نرخ ارز سبب کندی اجرای پروژه‌ها شده است.

چه اقدامی از سوی وزارت نفت درباره نوسان‌های نرخ ارز در این نوع قراردادها در شرکت ملی گاز ایران صورت گرفته است؟

هنوز هیچ برنامه‌ای اجرایی نشده است. بخشنامه‌ای که صادر شده است شامل این پروژه‌ها نمی‌شود و موضوع راحتی نیست که بتوان آن را پرداخت و جبران کرد. اجرای برنامه‌ها زمان بر است و حالا باید پیمانکاران هزینه کنند تا بعد بتوانند این هزینه‌ها را بگیرند.

آیا تبصره‌ای در قراردادی که منعقد می‌شود

برای نوسان‌های نرخ ارز پیش‌بینی نشده است؟

چون در پیمان‌ها ما تعدیل می‌دهیم معمولاً این موارد در نظر گرفته نمی‌شود. از سال 92 تا 96 هیچگونه تغییر نرخ ارزی نداشتیم و کار راحت انجام می‌شد. تغییر ناگهانی نرخ ارز در سال 97 اتفاق افتاد که بسیار هم تاثیرگذار بود. از سوی دیگر، هیچ‌کس نمی‌توانست در پیمانی که دو سال پیش امضا شده است پیش‌بینی کند که نرخ ارز نوسان یابد و تاثیرگذار هم باشد. اکنون در پیمان‌های جدید این موضوع را اصلاح خواهیم کرد.

برای سال آینده چه پروژه‌هایی کلید می‌خورد؟

سال آینده طراحی تفصیلی پروژه خط دهم سراسری را در دستور کار داریم. قرار است سال آینده طراحی تفصیلی این خط لوله تکمیل شود. این خط از پل کله آغاز می‌شود و به نيزار قم می‌رسد. طول این خط 243 کیلومتر و قطر آن 56 اینچ است. طراحی پایه آن در حال انجام است و سال آینده طراحی تفصیلی آن انجام و برای پیمان‌سازی آماده می‌شود.

تکمیل پروژه خط لوله 10 اینچ جویم - بنارویه را نیز در دست اقدام داریم.

همچنین خط لوله 30 اینچ فولاد بوتیا را در کرمان به طول 40 کیلومتر خواهیم داشت. عملیات اجرایی این پروژه آغاز شده است و در حال تجهیز کارگاه و رسیدن لوله‌هایمان هستیم تا کار را به‌طور جدی و با زمان‌بندی مشخص شروع کنیم.

برای تولید لوله از چه ورق‌هایی استفاده می‌شود؟

در پروژه‌های خطوط انتقال گاز برای نخستین بار از ورق ایکس 60 اسلب ساخت فولاد مبارکه استفاده شد. با این اقدام، ورق ایکس 60 تولید داخلی شد و در طرح جیرفت از این ورق استفاده کردیم. به جرأت می‌گوییم که پروژه خط انتقال گاز جیرفت 100 درصد ایرانی است و من از زحمات پیمانکار و مشاور آن تشکر می‌کنم. امسال ما همه تلاشمان را کردیم که از کالای ایرانی استفاده کنیم و این کار انجام شد، حال آنکه این موضوع، یکی از مزیت‌های این پروژه نسبت به بقیه پروژه‌هاست.

از چه ورق‌های دیگری در ساخت لوله استفاده می‌شود؟

ورقی که تا قبل در ایران تولید می‌شد، ایکس 52 بود. ایکس 60 جزو ورق‌هایی بود که از خارج تامین می‌شد و با داخلی‌سازی و تولید آن از سوی فولاد مبارکه واردات این ورق به کشور ممنوع شد. ما نخستین مشتری این ورق ساخت فولاد مبارکه بودیم و تصمیم گرفتیم این ورق را از این شرکت تهیه کنیم.

از نظر کیفی این ورق هیچ تفاوتی با نوع خارجی آن ندارد و همه موارد روی آن محاسبه شده بود. همه آزمون‌ها روی لوله‌های ساخته شده از این ورق انجام شده است و هیچ مشکلی ندارد.

در جوامع محلی برای در اختیارگیری زمین و اراضی با چه مشکلاتی روبه‌رو هستید؟

مشکلاتی در این زمینه وجود دارد که از طریق امور حقوقی شرکت ملی گاز ایران با توجه به قیمت‌گذاری‌های رسمی و از مسیر قانونی پیگیری می‌شود. به طور مثال، امسال در کوه‌دشت و خرم‌آباد اجرای خط لوله گاز 42 اینچ را در دستور کار داشتیم که با توجه به رشد قیمت زمین در کشور، قیمت زمین هم در آن منطقه افزایش یافت و زمین دارای ارزش زیادی شد که این موضوع مشکلاتی را برای ما به وجود آورد، اگرچه این موضوع اجتناب‌ناپذیر است.

امسال چند کیلومتر خط لوله به مجموعه خطوط لوله گاز کشور اضافه شد؟

در طرح خطوط لوله انتقال گاز شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، 200 کیلومتر خط لوله اضافه شد. در دیگر طرح‌ها نیز فعالیت‌هایی انجام و خطوط جدیدی به شبکه اضافه شده است.

در پایان اگر صحبتی دارید، بیان بفرمایید.

از همه عزیزانی که ما را در اجرای پروژه‌ها یاری کردند به‌ویژه از حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران و بهرام صلواتی، معاون مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و همکارانم در شرکت مهندسی که برای آبادانی این مرز و بوم تلاش می‌کنند، تشکر

می‌کنم. هیچ کدام از این طرح‌ها و پروژه‌ها به تنهایی اجرایی نمی‌شود، مگر با پشتوانه نیروی انسانی خوب. ما سعی کردیم این نیروی انسانی خوب را حفظ کنیم و جا دارد که به این نیروی انسانی رسیدگی خاص شود.